

ZÁSADA PRAVOMOC-
PRAVOMOC

ZÁSADA AUTONOMIE
SMLOUVY ROZHODČÍ

2 OSNOVA

PŘÍKLADY

ANALÝZA ZÁSADY PRÁVOMOC – PRÁVOMOC

ANALÝZA ZÁSADY AUTONOMIE SMLOUVY ROZHODČÍ NA
SMLOUVĚ HLAVNÍ

§ 106 OSŘ

ZÁVĚR

3 PŘÍKLAD ČÍSLO I

STRANA XY A STRANA XZ UZAVŘELY SMLOUVU OBSAHUJÍCÍ MIMO JINÉ ROZHODČÍ DOLOŽKU ZNĚJÍCÍ:

„SPORY ZE SMLOUVY BUDOU ŘEŠENY U ROZHODČÍHO SOUDU V PRAZE“.

STRANA XY NESPLNILA SMLOUVU A STRANA XZ PODALA NÁVRH NA ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ U RS PŘI HK ČR A AK ČR. STRANA XY VE SVÉM VYJÁDŘENÍ ODMÍTLA PRAVOMOC TOHOTO SOUDU S TÍM, ŽE SPOR MAJÍ ŘEŠIT ROZHODCI AD HOC. STRANA XZ OPONOVALA, ŽE V PRAZE EXISTUJE JEDINÝ STÁLÝ SOUD A K TOMU PŘECE VŽDY BYLY SPORY ZE VZÁJEMNÝCH SMLUV PODÁVÁNY.

4 OTÁZKY

- O JAKÝ TYP SPORU SE JEDNÁ ?

SPOR O PRAVOMOC/PŘÍSLUŠNOST

- KDO BUDE ŘEŠIT SPOR ? MOŽNOSTI:
  1. **SOUD OBECNÝ.** DŮSLEDEK – PŘERUŠÍ SE JEDNÁNÍ NA DOBU, NEŽ SOUD OBECNÝ ROZHODNE. RIZIKO OBSTRUKCÍ
  2. **SÁM ROZHODCE.** DŮSLEDEK – ANO, NEBUDE PROTAHOVÁNO ŘÍZENÍ. PROBLÉM – CO KDYŽ ROZHODNE ŠPATNĚ? ŘÍZENÍ BUDE ZATÍŽENO VADOU, PRO KTEROU JE MOŽNÉ NÁLEZ ZRUŠIT.
    - a) Přezkum ihned, do doby vydání RN
    - b) Přezkum až po vydání RN

5 DRUHÝ PŘÍKLAD

STRANA XY A STRANA XZ UZAVŘELY SMLOUVU
OBŠAHUJÍCÍ MIMO JINÉ ROZHODČÍ DOLOŽKU
ZNĚJÍCÍ:

*„SPORY ZE SMLOUVY BUDOU ŘEŠENY U
ROZHODČÍHO SOUDU PŘI HK A AK V PRAZE“.*

STRANA XY NESPLNILA SMLOUVU A STRANA XZ
PODALA NÁVRH NA ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ U RS PŘI HK
ČR A AK ČR. STRANA XY VE SVÉM VYJÁDŘENÍ
UVEDLA, ŽE UVEDENÁ SMLOUVA NENÍ PLATNÁ.
TUDÍŽ NEMŮŽE BÝT PLATNÁ ANI ROZHODČÍ
SMLOUVA, KTERÁ JE JEJÍ SOUČÁSTÍ. ROZHODČÍ
SOUD TAK NEMŮŽE VŮBEC ROZHODOVAT.

6 OTÁZKY

- O JAKÝ TYP SPORU SE JEDNÁ?
- PŘÍMO O EXISTENCI SMLOUVY, NEPŘÍMO O EXISTENCI SMLOUVY ROZHODČÍ A PRAVOMOCI ROZHODCE
- KDO ŘEŠÍ? OBECNĚ STEJNÉ JAKO AD I
- PROBLÉM: VAZBA SMLOUVY HLAVNÍ A SMLOUVY ROZHODČÍ

7 TŘETÍ PŘÍKLAD

STRANA XY A STRANA XZ UZAVŘELY SMLOUVU OBSAHUJÍCÍ MIMO JINÉ ROZHODČÍ DOLOŽKU ZNĚJÍCÍ:

„SPORY ZE SMLOUVY BUDOU ŘEŠENY U ROZHODČÍHO SOUDU PŘI HK A AK ČR“.

STRANA XY NESPLNILA SMLOUVU A STRANA XZ PODALA NÁVRH NA ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ Ú SOUDU OBECNÉHO. JAK BUDE TENTO POSTUPOVAT:

- NA NÁMITKU STRANY ŽALOVANÉ
- BEZ NÁMITKY STRANY ŽALOVANÉ

8 VYMEZENÍ NAZNAČENÝCH PROBLÉMŮ

- KDO MÁ **PRAVOMOC ROZHODOVAT O PRAVOMOCI?**
- JAKÁ JE VAZBA **SMLOUVY HLAVNÍ A SMLOUVY ROZHODČÍ**
- **JAK SE MÁ ZACHOVAT SOUD OBECNÝ**, KDYŽ ZJISTÍ NEBO JE NAMÍTNUTA EXISTENCE ROZHODČÍ SMLOUVY?

K PŘÍKLADU I

NÁMITKA NEPRAVOMOCI/NEPŘÍSLUŠNOSTI
ROZHODCE

PRAVOMO C - PRAVOMO C

- COMPETENCE-COMPETENCE,
KOMPETENZ – KOMPETENZ
- PRAVOMOC ROZHODCE
ROZHODOVAT O SVÉ
PRAVOMOCI
- SLOVNÍ HŘÍČKA BEZ SMYSLU?

11 OTÁZKY A PODMÍNĚNOST ODPOVĚDÍ

---

1. ZDROJ PRAVOMOCI ROZHODCE: ZÁKON NEBO SMLOUVA
2. VAZBA NA SOUDY OBECNÉ VE SMYSLU KONEČNOSTI ROZHODNUTÍ ROZHODCE NEBO POUHÉHO ČASOVÉHO PŘEDŘAZENÍ UPLATNĚNÍ MOŽNÝCH KONTROLNÍCH PRAVOMOCÍ SOUDU OBECNÉHO
3. JSOU SOUDY POVINNY SE ZDRŽET ROZHODOVÁNÍ ?
4. MOHOU ROZHODCI ROZHODNOUT JEN Kladně NEBO I ZÁporně
5. JSOU OBA TYPY ROZHODNUTÍ PŘEZKOUMATELNÉ ?

ZÁKLADNÍ POZICE

- TREND VYJÁDŘEN VE VZOROVÉM ZÁKONĚ UNCITRAL
- POZITIVNÍ A NEGATIVNÍ ÚČINKY ROZHODČÍ SMLOUVY
- **POZITIVNÍ:** ROZHODCE MÁ PRAVOMOC ROZHODOVAT O SVÉ PRAVOMOCI (NEJSOU DISKUSE, PROJEVUJE SE VE VŠECH ZÁKONECH)
- **NEGATIVNÍ:** SOUDY NEMAJÍ PRAVOMOC ZASAHOVAT DO TOHOTO ROZHODOVÁNÍ (ZÁSADNÍ DISKUSE, V PRAXI SPÍŠE HYBRIDNÍ ŘEŠENÍ NEŽ ŘEŠENÍ KRAJNÍ)

ČESKÁ ÚPRAVA - § 15 - ODPOVĚDI

- ZDROJ PRÁVOMOCI – OTÁZKA ZASTÁVANÉ DOKTRÍNY
- SDÍLENÍ DOKTRÍNY PRÁVOMOC – PRÁVOMOC
- ROZHODCE JE POVINEN ZKOUMAT SVOU PRÁVOMOC EX OFFO PO CELOU DOBU ŘÍZENÍ; STRANA SVOU NÁMITKU MÁ PODAT NEJPOZDĚJI PŘI PRVÉM ÚKONU VE VĚCI SAMÉ,
- MŮŽE ROZHODNOUT I NEGATIVNĚ I POZITIVNĚ
- PŘEZKOUMÁNÍ: PO VYDÁNÍ NÁLEZU FORMOU ZRUŠENÍ
(PRAVIDLO CHRONOLOGICKÉ PŘEDNOSTI)

POSTUP

- 1. NÁMITKA STRANY
- 2. ROZHODCI SAMI – JINÁ MOŽNÁ ÚPRAVA U STÁLÝCH ROZHODČÍCH SOUDŮ
- 3. VYDAJÍ USNESENÍ O TOM, ŽE NENÍ DÁNA PRAVOMOC
  - JE PŘEZKOUMATELNÉ – NE
  - CO V NĚM UVEDOU: ŘÍZENÍ SE ZASTAVUJE
- 4. VYDAJÍ USNESENÍ O TOM, ŽE JE PRAVOMOC
  - *JE PŘEZKOUMATELNÉ* – ANO, BYL-LI DODRŽEN I NÁMITKOVÝ PROCES
- 5. *KDY* – PO VYDÁNÍ ROZHODČÍHO NÁLEZU
- 6. *JAKÝM PROSTŘEDKEM* – NÁVRHEM NA ZRUŠENÍ RN
- 7. *KDO O NĚM ROZHODNE* – SOUD OBECNÝ

PŘÍKLAD ČÍSLO II

NEPLATNOST SMLOUVY

OTÁZKY

- Je existence rozhodčí smlouvy (zejména v případě rozhodčí doložky) závislá nutně a vždy na existenci smlouvy hlavní[1]?
Anebo představuje rozhodčí smlouva (doložka) ujednání relativně samostatné? Znamená zpochybnění platnosti smlouvy hlavní nemožnost řešení sporu o existenci či platnost smlouvy u rozhodčího soudu a je nutné vyčkat rozhodnutí obecného soudu ?“

- [1] Smlouvou hlavní se rozumí smlouva, k níž se váže smlouva rozhodčí, tzn. spory z níž mají být řešeny v rozhodčím řízení. Někdy se objevuje také termín kontejnerová smlouva.

ODPOVĚ Ď

- V MINULOSTI ZASTÁNCI OBOU
MOŽNOSTÍ: SEPARACE I
SOUVISLOSTI
- POTVRZENÍ PODOBY SEPARACE
– ZÁKON UNCITRAL
- MODERNÍ ROZHODČÍ ŘÍZENÍ:
DOKTRÍNA AUTONOME ČI
SEPARACE

VÝCHODISK A DOKTRÍNY AUTONOMIE

- 1. záměr stran řešit jakýkoli spor (arbitrabilní) v rozhodčím řízení s tím, že nebyly vyloučeny předem z rozhodování určité kategorie sporů (spory o platnost či existenci smlouvy),
- 2. integrita řízení, která by byla narušena nutností přerušit řízení a obrátit se na soud obecný s návrhem na vyřešení otázky. Případně nutnost podat návrh na soud obecný a následně, pokud by byla konstatována platná rozhodčí smlouva, k rozhodcům. To by navíc značně zkomplikovalo projednávání sporu a stranám by to přineslo větší časové či finanční zatížení,
- 3. právní presumpce existence dvou smluv s různým účelem,
- 4. dopad kontrolní funkce státu na rozhodčí řízení (přes obecné soudy) až ve fázi po vydání rozhodčího nálezu.

19 DŮSLEDKY DOKTRÍNY

- PŘÍMÉ
- NEPŘÍMÉ
- EXISTENCE DVOU SMLUV
- DOKTRÍNA PRAVOMOC-
PRAVOMOC
- JEDNA Z NICH MŮŽE BÝT
NEPLATNÁ, DRUHÁ
PLATNÁ
- PODLÉHAJÍ RŮZNÝM
PRÁVNÍM ŘÁDŮM

20 ČESKÁ ÚPRAVA

- NENÍ V ZRR
- DOKTRÍNA JE JEDNOZNAČNÁ – SEPARACE – VIZ ROZHODOVÁNÍ ROZHODČÍHO SOUDU
- VÝSLOVNÁ ÚPRAVA: § 267 Odst. 3 Obchodního zákoníku, § 2005 Občanského zákoníku, Článek 81 Vú

VÝZNAM
ZÁSADY
PRAVOMOC
A
SEPARACE

ZÁSADNÍ, UMOŽŇUJE PLNIT
FUNKCE ROZHODČÍHO ŘÍZENÍ

VYKONATELNOST
ROZHODČÍ SMLOUVY
ZAJIŠTĚNÁ STÁTEM

III PŘÍPAD

23 MEZINÁRODNÍ ÚPRAVA

- ZÁVAZEK STÁTU V NEWYORSKÉ ÚMLUVĚ V ČLÁNKU II

24 § 106 OSŘ – ZÁRUKA VYKONATELNOSTI ROZHODČÍ SMLOUVY

- I. § 106 OSŘ: „soud řízení zastaví, *jestliže k námitce žalovaného uplatněné nejpozději při jeho prvním úkonu ve věci samé zjistí, že věc má být dle smlouvy projednána v řízení před. rozhodci.*“

- II. Situace ad I není absolutní. Věc před soudem obecným lze projednat, pokud účastníci prohlásí, že na rozhodčí smlouvě netrvají. Tímto je i pro tuto fázi potvrzen primát autonomie vůle stran.

- III. Soud věc projedná i tehdy, kdy zjistí, že „*věc nemůže být podle práva České republiky podrobena rozhodčí smlouvě, nebo že rozhodčí smlouva je neplatná, popřípadě že vůbec neexistuje nebo že její projednání v řízení před rozhodci přesahuje rámec pravomoci přiznané jim smlouvou, anebo že rozhodčí soud odmítl věci se zabývat*“.

25

DĚKUJI